32e jaar. — Nr 138.

Dindsdag 17 november 1885.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zondags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt nr 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

☞ De personen die een abonnement aan den *Postrijder* zullen nemen voor het jaar 1886, zullen het blad gratis ontvangen tot den 1e januari aanstaande.

Men kan het blad eens, twee of drie maal per week ontvangen.

De prijs, vooraf betaalbaar, blijft bepaald als volgt :

Drie maal per week	**6** fr.
Twee maal	**5** fr.
Eens	**4** fr.

TONGEREN, DEN 17 NOVEMBER.

Encykliek van Z. H. Leo XIII.

VERVOLG.

Ziehier hoe de encyclick den juisten stand van elk gezag doet kennen :

» Al wat in de menschelijke zaken, ten eenen » of anderen titel, den godsdienst betreft, al wat » het heil der zieloen of den dienst Gods raakt, » 't zij door zich zelven, 't zij door zijne betrek- » kingen met het beginsel waarvan het afhangt, » dat ailes valt onder het gezag der kerkelijke » overheid.

» Wat aangaat de andere zaken die het burger- » lijk en staatsbestuurlijk gebied uitmaken, het » is regelmatig dat zij onderworpen zijn aan de » burgerlijke overheid, dewijl Jesus-Kristus be- » volen heeft Cesar te geven, wat Cesar toekomt, » en Gode wat God toekomt. »

*
* *

Na een woord gezegd te hebben over de konkordaten, toont de doorluchtige schrijver der encyclick hoe uitmuntend en hoe weerdig de kristelijke instelling der staten is. De plichten van eenieder zijn bepaald volgens wijze regelen :

» De huiselijke samenleving vindt de vastheid » die haar behoort, in de heiligheid van het » huwelijk, een enkelen man met eene enkele » vrouw verbindende ; de rechten en plichten » der echtgenooten zijn bepaald door wijze en » rechtveerdige regelen ; de eerbied aan de vrouw » verschuldigd, is gevrijwaard ; de overheid van » den man oefent zich uit naar het voorbeeld der » overheid van God.

» Het vaderlijk gezag wordt verzacht door de » oplettendheden verschuldigd aan de echtge- » noote en de kinderen : eindelijk wordt er door » de beste middelen voorzien in de veiligheid, het » welzijn en de goede opvoeding dezer laste.

» In den kring der burgerlijke en politieke be- » langen, worden de wetten gemaakt voor het » algemeen welzijn en hangen niet af noch van » den wil noch van het bedrieglijk oordeel der » menigte, maar van de waarheid en de recht- » verdigheid. »

*
* *

Ook de betrekkingen tusschen den vorst en de burgers worden door de encyclick duidelijk bepaald, even als de verhoudingen tusschen de burgers zelf.

» In het licht der kristelijke beginselen, » zoo » lezen wij, « beschouwt men ook als plichten de » wederzijdsche liefdadigheid, de welwillendheid » en de vrijgevigheid. »

Wij zullen de encyclick niet volgen in het kortbondig, doch prachtig geschiedkundig overzicht, dat zij van de staatsinstellingen geeft, noch in de uitlegging en de beoordeeling der moderne vrijheden welke daarop volgt.

Z. H. Leo XIII toont dat zekere staten enkel voor doel hebben de katholieke Kerk van hare vrijheid en hare rechten te berooven. Hij wijst op het verderfelijke der onverschilligheid van den staat in zake van godsdienst. » Een goed gere- » gelde staat zonder godsdienst, is eene onmoge- » lijke zaak. »

Hij bewijst verder dat het eene groote onrechtvaardigheid en eene groote roekeloosheid is, de Kerk te willen onderwerpen aan het burgerlijk gezag voor de vervulling van hare ambtelijke plichten.

Te dier gelegenheid herinnert Z. H. Leo XIII dat zijne voorgangers Gregorius XVI en Pius IX, die verderfelijke leerstellingen reeds veroordeeld hebben, en hij beroept zich op de voorstellen XIX, XXXIX, LV, LXXVII, LXXVIII, en LXXXIX van den *Syllabus*.

(*Wordt vervolgd.*)

De Encyklick.

De liberale gazetten zijn eenparig om de nieuw verschenen encyklick aantevallen.

Niet één van die bladen echter laat dat stuk geheel el gedeeltelijk onder de oogen zijner lezers komen.

Wat meer is, hetgeen zij zeggen van den inhoud bewijst dat de liberale dagbladschrijvers dat dokument zelve niet gelezen hebben. Alzoo is het eene kleine kunst om bij hunne lezers gelijk te halen.

Kiezing van Virton.

Dagbladen van beide partijen verzekeren dat de kommissie die de kiezing van Virton heeft onderzocht, besloten heeft tot het verbreken der kiezing en het bevelen eener herstemming.

Deze beslissing is hierop gegrond dat, in één der bureelen een stembriefke meer is gevonden [illegible] stemmers waren. In dergelijk geval is de [illegible] gewoon aan [illegible] kandidaat [illegible] kennen.

Als men alzoo te werk zal gaan, dan heeft de [illegible] de volstrekte meerderheid [illegible] daarom moet er tot eene herstemming worden overgegaan.

Kiezing te Antwerpen.

De *Moniteur* behelst een koninklijk besluit waarbij de kiezing voor eenen Senator te Antwerpen, bepaald is op dinsdag 1 december aanstaande.

De *Réforme* heeft daatover, onder datum van vrijdag 15 dezer, de volgende inlichtingen ontvangen :

De heer Lynen aanvaardt de kandidatuur voor den Senaat. De tijding zal zondag officieel zijn.

De drie politieke vergaderingen, daarom gemaandeerd, zijn eenparig voor den stoel.

De katholieke kandidaat zal de heer Verhaegen zijn, stoker te Wynegem.

De *Patriote* bevestigt de kandidatuur van den heer Meens, doch wat de liberale kandidatuur van den heer Lynen betreft, daarover zegt de *Politique* :

De afgevaardigden der drie afdeelingen van den *Liberalen Bond* hebben eene vergadering gehouden bij den heer schepene Van den Nest. Er is geene bepaalde beslissing genomen. De kandidatuur is officieel aangeboden aan de heer Victor Lynen, die zijn antwoord heeft uitgesteld tot zondag morgend.

Pensioenen der vrije onderwijzers.

Zondag heeft te Antwerpen in den *Kattenkring*, eene belangrijke vergadering plaats gehad voor de vrije onderwijzers des [illegible] eisch onderwijs hebben verlaten en [illegible] hoofd staan van aangenomene schoolen.

De vergadering heeft zich met hunne belangen bezig gehouden en het middel gezocht om hun onder dat opzicht, eene wettige voldoening te geven.

Wij vernemen uit goede bron, dat de [illegible] tramlijnen Bree-Wijchmaal en Bree-Neerpelt [illegible] lijkstijdig zullen gemaakt worden. De [illegible] slechts eene voortzetting van demanden [illegible] stellen de volbrenging der beloft [illegible] gouvernement aan de steden Bree en Peer gedaan heeft, tijdens het aanleggen der spoorlijn Antwerpen-Gladbach.

Het eerste projekt dezer lijn was over voorgemelde plaatsen getrokken en moest uit oorzaak van diplomatieke noodwendigheid met Neerpelt opgeofferd worden, zoodat Bree en Peer [illegible] van alle correspondentie uitsloot [illegible].

Het ongelijk is dan eindelijk gekomen, [illegible] het gouvernement zijne beloftte zal ten uitvoer brengen.

Het is onze achtbare volksvertegenwoordiger M. Cornesse, die ons dit nieuws medebeeldt.

(*Maasgeker Werkblad.*)

Een koninklijk besluit van den 14 november verbeent burgerlijke decoratien aan talrijke ambtenaren.

Onder deze treffen wij er twee van onze stad.

Het kruis van 1e klas is vergunt aan M. [illegible] bewaarder der Hypotheken te Tongeren.

Het kruis van 2e klas aan M. Vandenhaute, ontvanger der directe belastingen.

Deze welverdiende onderscheidingen zijn in onze stad met het grootste genoegen vernomen geworden.

Boekdrukkerij van M. Collee, groote markt, 57-59, Tongeren.

Om eerstdaags te verschijnen :

Uitlegging der Grondwet van België, van den 50 maart 1831 met bijvoeging van alle veranderingen welke [illegible] wetten er aan toegebracht hebben, door [illegible] **Van Tongeren**, derden vermeerderd uitgaaf. Prijs fr. 1,50.

Het werk zal franco toegezonden worden [illegible] de personen die de som van fr. 1,50 [illegible] maadaat zullen sturen aan den uitgever COLLEE, groote-markt, 57-59, te Tongeren.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal [illegible] Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* den 20 NOVEMBER aanstaande.

L'indicateur des chemins de fer du mois de **NOVEMBRE** est en vente chez M. COLLEE, libraire, Grand'Place, 57-59, à Tongres.

Paardenmarkt te Tongeren, donderdag 19 november.

BINNENLAND.

Sterreregen. — Indien in de avonden van 26 tot 28 November de lucht onbewolkt is, zal men waarschijnlijk een prachtigen sterreregen kunnen opmerken. Omstreeks dien tijd gaat de aarde elk jaar door de *koom van Biela* ; dit jaar komt zij zaterdagavond, evenals in 1872, een [illegible] der komeet zelve, waarvan stukjes [illegible] als sterren op de aarde kunnen vallen. [illegible] de [illegible] is het middenpunt der komeet nog dichter dan in 1872. Dat [illegible] in het laatste dezer maand laat in [illegible] zal men in den vooravond het [illegible] kunnen waarnemen.

[illegible] schrijft uit Oostende :

De stoomboot *De Graeve* is in volle zee in brand [illegible] verzeild. De ekwipagie is door eene [illegible] opgenomen en is eene Hollandsche [illegible] wal gebracht. Zij is donderdag te Oostenden [illegible] komen, met den laatsten trein des [illegible].

De gentsche bladen brengen ons heden de beschrijving aan te zien die alhier bij de aankomst van de engelsche stoomboot *Wattington* [illegible] plaats gehad. Het vaartuig, het eerste dat de [illegible] rechtstreeschs uit Amerika met eene [illegible] lading katoen binnenkomt, werd met geschut en klokkenspel begroet. De burgemeester van [illegible] hoofd van het schepenkollegie en den [illegible], wenschte den kapitein welkom en overhandigde [illegible] eene herinneringsmedaile en eene [illegible] geschenk, de *Rateaux Habener*, vertrekt te West-Point Amerika met katoen geladen, in bestem [illegible] voor Gent. Men verwacht ook in deze haven [illegible] katoen uit Bombay. Ladingen graan, rechtstreeks uit Amerika komende, zullen volgen.

— Verleden week hebben te Eeckloo, in de stad zelve, [illegible] aanrandingen plaats gehad, die van [illegible] stoutmoedigheid getuigen.

[illegible] avond werden in de Molenstraat twee [illegible] aanvallen geschiedde die vluchtt. De [illegible] schijnt het, wilde hun [illegible] drukken.

[illegible] avond kwam eene burgersvrouw over [illegible] kolen, toen zij onder den gaslantaarn [illegible] sproken door eenen jongen manskerel, [illegible] heer [illegible] eens vroeg. De vrouw ging in den [illegible] aan de vraag te voldoen. Dan ondervond zij geen geld op zak te hebben. Daarop [illegible] eenen stamp op de borst, dat zij [illegible] en hij verdween. Men denkt [illegible] had op den porte-monnaie [illegible] te rukken, [illegible] zakken gehaald hebben.

[illegible] Journal Champ[illegible] 1885, M. Pelerin apotheker, te Brussel. Ik heb het [illegible] dat ik verleden jaar op [illegible] twee en zestig jaren [illegible] heftige borstkwaal was [illegible] sedert lange jaren reeds [illegible] heb ik het geluk [illegible] te kunnen [illegible] dien ik [illegible] heb, want ik ben ge[illegible] W. Guerrier. Echtverklaring [illegible] door den Burgemeester van [illegible].

BUITENLAND.

Frankryk.

M. Eugen Godard, de oud luchtreiziger van den [illegible], zal een dezer dagen te Parys proefnemingen [illegible] met zijnen militairen luchtbal, *le Dynamite des Airs*, geschikt tot het onderzoek en bombardeeren van belegerde steden.

M. Godard verzekert dat geene versterkte plaats [illegible] zal kunnen bieden aan eene luchtvloot [illegible] uit ballons gelijk la *Dynamite-vase*, die verscheidene duizende kilogrammen bommen [illegible] alle andere vernielingswerktuigen kan meer [illegible] wetten van uit de hoogte gelijk een [illegible] van granaten en vuur, over de steden zon [illegible] welke men verlangt te vernielen.

M. Godard met zijne luchtballon boven Antwerpen [illegible] drijven, zou het er lief uitzien [illegible] hetten, die zoovele millioenen gekost hebben.

Sommige franssche dagbladen, onder anderen [illegible] *Patrie* kondigen aan dat M. de Minister duitsch [illegible] aan het fransch gouvernement heeft laten [illegible] Duitschland er van af zou zien in 1888 [illegible] nationale tentoonstelling tot stand te brengen, indien Frankryk bepaald besloot in 1889, eene Wereldtentoonstelling, te Parys, te [illegible].

M. verzekert dat de Wereldtentoonstelling van Parys in 1889 te houden, eene besliste zaak is.

Duitschland.

Een pruisisch onderofficier die nu te Frankfort [illegible], had in den fransch-duitschen oorlog te Nancy, te zamen met zijnen oppasser, een paar [illegible] heden, bij wie hij ingekwartierd was, verzocht [illegible] den avond van twee slechte kerels. De [illegible] zouden hem sedert dien tijd, als [illegible] van hunne dankbaarheid met kerstmis een geschenk in geld van 1200 fr.

Dezer dagen ontving de onderofficier, die nu [illegible] Nancy, een brief, waarin hem bericht werd, [illegible] te Nancy overleden was, en hem [illegible] zoo van 20,000 fr. had vermaakt. Tevens [illegible] daarin het adres van den anderen redder, [illegible] oppasser, gevraagd. Toen de gelukkige erf[illegible] aan antwoordde, dat deze die indertijd reeds [illegible] rijke geschenken bedacht werd door het [illegible] overleden was, ontving hij spoedig eenen tweeden brief, met het bericht dat dan een legaat van 10,000 fr. dat voor den oppasser bestemd was, volgens de bepalingen van het testament, nu ook voor den onderofficier was.

Politiek overzicht.

De oorlog is verklaard door Servie tegen Bulgarie. Het eerste land kon niet lijden dat het tweede eene uitbreiding van grondgebied bekwam in plaats dat de Balkanstaten zich gezamenlijk zouden wenden tegen den Turk, den gemeenschappelijken vijand, verscheuren zij malkander. Geen twijfel of zij zullen er zich slecht mee bevinden. In afwachting maken zij de zaken der mogendheden, en de last der konferencie is nu uiterst licht geworden.

Het is zonder eenige gegronde reden dat koning Milan aan prins Alexander den oorlog verklaard heeft : lang heeft hij om een voorwendsel gezocht doch er geen gevonden, want men moet bekennen dat prins Alexander en de Bulgaren een onberispelijk gedrag gehad hebben in gansch den duur der staatkundige krisis.

Koning Milan, in zijne proklamatie, bepaalt zich bij te zeggen, dat Bulgarie altoos een slechte gebuur voor Servie geweest is, en thans het evenwicht in de Balkans schendt. Hij voegt erbij dat hij, 't einde geduld, aan zijn leger bevel geeft de grens te overschrijden.

Tegenover dien brutalen en niet te verrechtvaardigen aanval, heeft prins Alexander aan den Sultan en den grootvizier van Turkeye geseind, dat hij al de verantwoordelijkheid der gebeurtenissen werpt op Servie. Aan zijn eigen volk heeft hij eene proklamatie gericht waarin hij koning Milan beschuldigt van verraderlijke en laffhartige handelwijze. Hij beveelt aan de Bulgaren tot den laatsten adem toe, met alle wapens, den indringer te bevechten.

Koning Milan heeft zich aan het hoofd der troepen gezet : reeds zaterdag zijn eenige Servische machten, een bataljon, drie schendrons en vijftien kanons op Bulgaarsche grondgebied getrokken, oprukkende naar Platinika.

De Fransche Kamer heeft zaterdag hare ondervoorzitters en geheimschrijvers benoemd. De leden der rechterzijde hadden voor zich eene plaats van ondervoorzitter en drie van sekretaris benoemd. De linkerzij heeft beslist haar de drie sekretarissen, maar geenen ondervoorzitter te geven.

De heer Floquet is door 548 stemmen op 412 stemmers voorzitter gekozen. Er waren 79 witte bulletijns en 15 nietige stemmen.

De vier republiekensche kandidaten voor de plaats van ondervoorzitter werden gekozen : admiraal Dampierre d'Hornay, kandidaat der rechterzij, bekwam een derde der stemmen.

OORLOGSVERKLARING.

Nisch, 14 November. — Er word officieel bevestigd, dat het Servisch gouvernement op de invallen der Bulgaren zal antwoorden met eene oorlogsverklaring.

Koning Milan is dezen nacht naar Pirot vertrokken, om het opperbevel over de Servische troepen te nemen.

BEGIN DER VIJANDELIJKHEDEN.

Belgrado, 14 November. — Daar de Bulgaren de divisie der Marowa op het Servisch gromdgebied, zonder eenige uitdaging van wege de Serviers hebben aangevallen, heeft het Servisch gouvernement Bulgarie den oorlog verklaard.

De militaircoperaties zullen onmiddelijk beginnen.

GEVECHT VAN TZARIBROD

Een eerste gevecht heeft plaats gehad te Tzaribrod op den weg van Pirot naar Sofia, op het Bulgaarsch grondgebied.

Langs den kant der Bulgaren was een bataljon van het 4e regiment in strijd. De Serviers hadden 6 bataljons voetvolk, 2 batterijen en 2 schadrons.

De Servische ruiterij trachtte de brug over de Mischava te bemachtigen, doch werd door het vuur der Bulgaarsche troepen achterwit geworpen.

De Bulgaren, alhoewel gering in getal vochten met leeuwenmoed : zij hadden slechts 34 man gedood en gewond, terwijl de Serviers meer dan het dubbel buiten gevecht hadden.

Na het gevecht hebben de Bulgaren zich beneden Tzaribrod verschanst.

De Serviers hebben dienzelfden dag, dicht bij Tzvord twee dorpen bezet die door de Bulgaren verdedigd werden. Deze laatste verloren 8 man, de Serviers 70.

LAATSTE TIJDINGEN.

De laatste tijdingen van den oorlog zijn niet gunstig aan de Bulgaren. Het leger van prins Alexander heeft gedurende twee dagen eenen